

LIETUVOS JĖGOS TRIKOVĖS FEDERACIJA
PREVENCIJOS IR KOVOS SU DOPINGO VARTOJIMU BEI MANIPULIAVIMO SPORTO
VARŽYBOMIS PLANAS
2026–2029 m.

1. ĮVADAS

Šis planas parengtas siekiant užtikrinti Lietuvos jėgos trikovės federacijos (toliau – LJTF) veiklos skaidrumą, sąžiningumą ir atitiktį nacionaliniams bei tarptautiniams antidopingo ir sporto etikos reikalavimams. Plano tikslas – nustatyti konkrečias ir pamatuojamas priemones, skirtas dopingo vartojimo prevencijai ir manipuliavimo sporto varžybomis (toliau – MSV) prevencijai, švietimui, kontrolei, stebėsenai ir reagavimui į galimus pažeidimus.

Planas grindžiamas pirminiame LJTF plane nurodytais dokumentais ir gairėmis: Pasauliniu antidopingo kodeksu (WADA Code), Lietuvos Respublikos sporto sritį reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos antidopingo agentūros gairėmis bei Tarptautinės jėgos trikovės federacijos (IPF) etikos nuostatomis. Įgyvendinant planą siekiama ugdyti sąžiningo sporto kultūrą, mažinti dopingo ir MSV rizikas bei užtikrinti sistemingą prevencinių priemonių rezultatų vertinimą.

2. ATSAKINGI ASMENYS IR ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Už šio plano įgyvendinimo koordinavimą atsakingas LJTF Etikos komisijos pirmininkas. Etikos komisijos pirmininko pareigos apima šias atsakomybes:

- koordinuoti visų plane numatytų priemonių vykdymą, įskaitant švietimo renginių organizavimą ir kontrolės priemonių įgyvendinimą;
- stebėti plano įgyvendinimo pažangą, vertinant renginių dalyvių skaičių, gautus pranešimus apie galimus pažeidimus ir kitus plane nustatytus rodiklius;
- teikti LJTF Vykdomajam komitetui informaciją ir rekomendacijas dėl plano įgyvendinimo bei, esant poreikiui, siūlyti papildomas priemones;
- Rengti metinę ataskaitą apie plano įgyvendinimą;
- Bendradarbiauti su LJTF Etikos komisijos nariais, nagrinėjant galimus pažeidimus ir sprendžiant kitus su dopingo vartojimo bei manipuliavimo sporto varžybomis prevencija susijusius klausimu.

3. DOPINGO VARTOJIMO PREVENCINĖS PRIEMONĖS

Dopingo vartojimo prevencijos priemonės įgyvendinamos nuosekliai visą plano galiojimo laikotarpį.

Kiekvienai priemonei nustatomas vykdymo terminas, siekiamas rezultatas ir stebėsenos rodiklis.

Žemiau pateikiama priemonių lentelė:

Priemonė	Aprašymas	Terminas / dažnis	Siekiamas rezultatas ir stebėseną
Švietimo ir informavimo renginiai	Seminarai / vėbinarai sportininkams, treneriams ir teisėjams apie dopingo rizikas, antidopingo taisykles, draudžiamas medžiagas, atsakomybę ir praktines situacijas.	Ne rečiau kaip 2 kartus per metus.	Ne mažiau kaip 2 renginiai per metus; registruojamas dalyvių skaičius; po renginio atliekama trumpa apklausa. Siekis – bent 80 % tikslinės grupės dalyvavimas per metus ir vidutinis vertinimas $\geq 4/5$.
Informacijos sklaidimas	LJTF svetainėje ir socialiniuose kanaluose skelbti aktualią antidopingo informaciją, priminimus, mokomąją medžiagą ir nuorodas į oficialius šaltinius.	Ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.	Ne mažiau kaip 4 informaciniai pranešimai per metus; fiksuojama publikavimo data ir pasiekiamumo rodikliai.
Elgesio ir atsakomybės nuostatų pristatymas	Naujiems nariams pristatyti LJTF elgesio, sąžiningo sporto ir antidopingo reikalavimus; periodiškai atnaujinti esamų narių žinias.	Naujiems nariams – įstojus; visiems nariams – prieš kiekvieną sezoną.	100 % naujų narių supažindinami; saugomas supažindinimo / deklaracijos faktas.
Bendradarbiavimas su Lietuvos antidopingo agentūra	Pagal galimybes kartu vykdyti švietimo veiklas ir naudoti aktualią metodinę medžiagą.	Ne rečiau kaip kartą per metus.	Bent viena bendra arba su Agentūros medžiaga įgyvendinta švietimo veikla per metus; faktas įtraukiamas į metinę ataskaitą.

4. MANIPULIAVIMO SPORTO VARŽYBOMIS (MSV) PREVENCINĖS PRIEMONĖS

MSV prevencija vykdoma kaip savarankiška plano kryptis. Priemonėmis siekiama didinti sportininkų, trenerių, teisėjų ir kitų LJTF veikloje dalyvaujančių asmenų gebėjimą atpažinti galimą manipuliavimą varžybomis, interesų konfliktus, neteisėto poveikio ar susitarimų požymius, žinoti pranešimo kanalus ir laikytis sąžiningo sporto principų.

Priemonė	Aprašymas	Terminas / dažnis	Siekiamas rezultatas ir stebėseną
MSV mokymai	Mokymai sportininkams, treneriams, teisėjams ir organizatoriams apie MSV sampratą, rizikos situacijas, draudžiamą elgesį, bandymus paveikti varžybų rezultatą, pranešimo pareigą ir galimas pasekmes.	Ne rečiau kaip 1 kartą per metus, rekomenduojama prieš pagrindinį varžybų sezoną.	Bent 1 mokymas per metus; fiksuojamas dalyvių sąrašas. Siekis – ne mažiau kaip 80 % teisėjų ir trenerių bei ne mažiau kaip 70 % aktyvių sportininkų supažindinimas per metus.
MSV informacinė kampanija	Skelbti informaciją apie sąžiningą sportą, manipuliavimo varžybomis rizikas, interesų konfliktus ir saugius pranešimo būdus.	Ne rečiau kaip 2 kartus per metus.	Bent 2 tiksliniai pranešimai per metus; fiksuojama publikavimo data ir pasiekiamumas.
Interesų konfliktų deklaravimas	Teisėjai, LJTF valdymo organų nariai ir kiti sprendimus dėl varžybų priimančios asmenys deklaruoja galimus interesų konfliktus ir nedalyvauja priimančios sprendimus, kai kyla interesų konfliktas.	Kartą per metus ir atsiradus naujoms aplinkybėms.	Siekiami 100 % nustatytos tikslinės grupės deklaracijų; fiksuojamas pateikimas ir, jei taikoma, nusišalinimo faktas.
Pranešimų apie galimą MSV kanalas	Užtikrinti aiškiai paskelbtą kanalą konfidencialiems pranešimams apie galimą susitarimą, spaudimą, papirkimą, interesų konfliktą ar kitą galimą MSV atvejį.	Nuolat; kanalo informacija peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus.	Pranešimo kanalas viešai prieinamas; visi gauti pranešimai registruojami ribotos prieigos registre; fiksuojamas reagavimo terminas ir rezultatas.

5. KONTROLĖS IR REAGAVIMO PRIEMONĖS

Gavus informaciją apie galimą dopingo ar MSV pažeidimą, ji vertinama pagal pažeidimo pobūdį ir LJTF kompetenciją. Informacija tvarkoma konfidencialiai, laikantis taikomų teisės aktų ir atitinkamų sporto organizacijų taisyklių.

- **Pranešimo registravimas:** gautas pranešimas užregistruojamas, pažymint gavimo datą, pobūdį ir atsakingą asmenį.
- **Pirminis įvertinimas:** Etikos komisijos pirmininkas įvertina, ar klausimas priklauso LJTF kompetencijai ir ar informaciją būtina perduoti kitai kompetentingai institucijai.
- **Vidinis nagrinėjimas:** kai klausimas priklauso LJTF kompetencijai, jį nagrinėja Etikos komisija.
- **Konfidencialumas:** informacija apie galimą pažeidimą teikiama tik tiems asmenims ar institucijoms, kuriems ji reikalinga jų funkcijoms atlikti.
- **Sprendimai ir tolesni veiksmai:** nustatius pažeidimą, taikomos LJTF dokumentuose ir atitinkamuose antidopingo ar sporto sąžiningumo reikalavimuose numatytos priemonės.
- **Pakartotinių rizikų prevencija:** išnagrinėjus atvejį, Etikos komisija įvertina, ar reikia papildyti arba keisti mokymus, informavimą, deklaravimo tvarką ar kitas prevencines priemones.

6. METINIS PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO IR STEBĖSENOS PLANAS

Kiekvienų plano galiojimo metų pradžioje Koordinatorius parengia konkrečių veiklų kalendorių. Žemiau nustatomas minimalus metinis ciklas; konkrečios datos įrašomos metiniame grafike.

Laikotarpis	Pagrindinės veiklos	Vykdymo įrodymas / rezultatas
I ketvirtis	Praėjusių metų ataskaita; einamųjų metų priemonių grafikas; interesų konfliktų deklaracijų atnaujinimas; informacinė antidopingo / MSV komunikacija.	Patvirtinta ataskaita ir metinis grafikas; deklaracijų suvestinė.
II ketvirtis	Antidopingo švietimo renginys; MSV mokymas arba tikslinis informavimas; I pusmečio pažangos peržiūra.	Dalyvių sąrašai, apklausos, pusmečio suvestinė.
III ketvirtis	Informacinės kampanijos; prireikus rizikų aptarimai prieš svarbiausias varžybas; stebėsenos registro atnaujinimas.	Publikacijų ir informavimų įrodymai; atnaujintas registras.
IV ketvirtis	Antras antidopingo švietimo renginys; MSV priemonių ir rizikų metinė peržiūra; kitų metų tobulinimo veiksmų nustatymas.	Metinių rodiklių suvestinė; nustatyti korekciniai ir tobulinimo veiksmai.

7. PLANO EFEKTYVUMO KRITERIJAI

Plano efektyvumas vertinamas kasmet pagal faktinius duomenis, o ne vien pagal įvykusių veiklų skaičių. Siekiama, kad per kiekvienus plano galiojimo metus būtų įgyvendintos visos nustatytos minimalios priemonės, o neįvykdymo atvejai būtų pagrįsti ir turėtų patvirtintą korekcinį veiksma.

- **Dopingo prevencijos:** įvykdytų mokymų ir informacinių veiklų skaičius, tikslinių grupių aprėptis, dalyvių vertinimas, supažindinimo faktas.

- **MSV prevencijos:** įvykdytų mokymų ir kampanijų skaičius, tikslinių grupių aprėptis, interesų konfliktų deklaracijų pateikimo rodiklis, dokumentuotas informavimas prieš svarbiausias varžybas.
- **Stebėsenos kokybės:** ketvirtinių įrašų pilnumas, pusmečio suvestinių ir metinės ataskaitos parengimas laiku, nustatytų korekcinų veiksmų įvykdymas.
- **Reagavimo:** gautų pranešimų registravimo ir nagrinėjimo faktas, reagavimo terminų laikymasis, po atvejų nustatytų prevencijos pakeitimų įgyvendinimas.

8. PLANO PRIEŽIŪRA IR TOBULINIMAS

Planą kasmet peržiūri **LJTF Etikos komisijos pirmininkas kartu su Etikos komisija**. Atsižvelgiant į plano įgyvendinimo rezultatus, planas gali būti atnaujinamas, papildomas naujomis prevencinėmis priemonėmis arba koreguojamas. Esminius plano pakeitimus tvirtina **LJTF Vykdomasis komitetas**.

Jeigu nustatoma, kad kuri nors plane numatyta priemonė nebuvo įgyvendinta arba nepasiekė numatyto rezultato, įvertinamos priežastys ir numatomi tolimesni veiksmai bei jų įgyvendinimo terminai.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šis planas įsigalioja jo patvirtinimo dieną. Planas galioja **3 metus nuo patvirtinimo dienos** arba iki tol, kol patvirtinamas naujas planas.

LJTF užtikrina planui įgyvendinti reikalingus organizacinius išteklius ir pagal kompetenciją bendradarbiauja su Lietuvos antidopingo agentūra, IPF bei kitomis institucijomis. Planas ir informacija apie pagrindinius jo įgyvendinimo rezultatus skelbiami LJTF nustatyta tvarka, neatskleidžiant konfidencialios informacijos ar asmens duomenų.

Už plano įgyvendinimo **stebėseną, dokumentavimą ir metinės ataskaitos parengimą atsakingas LJTF Etikos komisijos pirmininkas**.

LJTF Vykdomasis komitetas